

Asia: VN/19122/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntokysymykset

Finanssivalvonnasta annettua lakia koskevat näkemykset

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Hallituksen esityksellä on tarkoitus kansallisesti antaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2554 finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä (DORA-asetus) sekä direktiivin (EU) 2022/2556 (DORA-muutosdirektiivi) edellyttämät kansalliset säännökset.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (jäljempänä myös Traficom) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Liikenne- ja viestintävirasto tulee toimimaan eri rooleissaan useiden Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2555 toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta (NIS2-direktiivi) mukaisten sektorien valvovana viranomaisena. Liikenne- ja viestintävirasto toimii muun muassa NIS2-direktiivin mukaisena digitaalista infrastruktuuria ja telesektoria valvovana viranomaisena. Lisäksi Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskuksessa toimii valvontatoiminnasta erillinen CSIRT-yksikkö.

Traficom kannattaa finanssivalvonnasta annetun lain uutta 3 f §:ää ja erityisesti sen 3 momentin yhteistyösäädöstä, ja tätä täydentävää 71 §:n uutta 20 kohtaa Finanssivalvonnan oikeudesta luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja Liikenne- ja viestintävirastolle. Lisäksi Traficom pitää hyvänä, että 3 f §:n perusteluissa korostetaan DORA-asetuksen 19 artiklan 6 kohdan ja NIS2-direktiivin 28 johdantokappaleen lähtökohtaa, jonka mukaan Finanssivalvonnan tulee välittää saamansa poikkeamailmoitukset ilman aiheetonta viivytystä myös Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskuksen tietoon.

Muita lakiehdotuksia koskevat näkemykset

Ei lausuttavaa.

Kansallisen liikkumavaran käyttämistä ja vaihtoehtoisia toteuttamistapoja koskevat huomiot

Traficom nostaa yleisenä huomiona esille hallituksen esityksen luonnoksessa mainitut finanssiyhteisöjen väliset tiedonvaihtojärjestelyt, jotka perustuvat DORA-asetuksen 45 artiklan 1 kohtaan. Tältä osin on huomioitava, että sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014, SVPL) 17 luvun sähköisen viestinnän luottamuksellisuutta ja välitystietojen käsittelyä koskevaan sääntelyyn (136–145 §) nähden on jokseenkin kyseenalaista, voidaanko ilman uutta kansallista sääntelyä jakaa mainitun 45 artiklan mukaisten tietojenvaihtojärjestelyjen puitteissa tietoja sellaisesta luottamuksellisesta viestinnästä, jota finanssiyhteisö on käsitellyt viestinnän välittäjänä eli sivullisena suhteessa viestintään. Kyse on SVPL 3 §:n 40 kohdan mukaisista välitystiedoista ja SVPL 3 §:n 22 kohdan mukaisista sähköisistä viesteistä, eli viestinnän sisällöksi katsottavista tiedoista, kuten haitallisen tietokoneohjelman tai käskyn sisältävästä viestistä.

Esimerkki tällaisesta tilanteesta on, kun kyse on kyberhyökkäyksestä, joka on tehty lähettämällä työntekijän sähköpostiin haitallisen tietokoneohjelman sisältävä viesti. Tällöin kyseisen viestin ja siihen liittyvien välitystietojen käsittelyssä tulee noudattaa SVPL 17 luvun mukaista sääntelyä, mikä rajoittaa kyseessä olevassa tapauksessa työnantajana toimivan finanssiyhteisön oikeutta käsitellä ja luovuttaa tapaukseen liittyviä välitystietoja ja viestejä. Suomen tilannetta voidaan pitää tässä suhteessa poikkeuksellisenä suhteessa muihin EU:n jäsenvaltioihin, sillä mainittua 17 luvun sääntelyä sovelletaan EU:n sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviä (2002/58/EY) laajemmin teleyritysten lisäksi myös niin sanottuihin yhteisötilaajiin, jolla SVPL 3 §:n 41 kohdan mukaisesti tarkoitetaan viestintäpalvelun tai lisäarvopalvelun tilaajana olevaa yritystä ja yhteisöä, joka käsittelee viestintäverkossaan käyttäjien viestejä, välitystietoja tai sijaintitietoja.

SVPL 136 §:n 3 ja 4 momenteissa mainittua vaitiolovelvollisuudesta poikkeamista lailla säätämällä on tulkittu siten, että kyseessä tulee olla nimenomaan välitystietojen ja viestinnän käsittelyä erityisesti koskeva säännös. Esimerkiksi pelkästään sitä, että henkilötietojen käsittelylle olisi yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukainen peruste, ei ole pidetty riittävänä perusteena välitystietojen käsittelylle eikä vaitiolovelvollisuudesta poikkeamiseen. Näin ollen on epäselvää, voitaisiinko DORA-asetuksen 45 artiklaa itsessään pitää sellaisena erityislainsäädäntönä, joka mahdollistaisi poikkeamisen mainituista 3 ja 4 momenteista.

NIS2-direktiivin kansallisen täytäntöönpanon yhteydessä säädettävässä kyberturvallisuuden riskienhallintaa koskevassa lakiehdotuksessa asia on ratkaistu niin, että vastaavia yritysten välisiä tiedonvaihtojärjestelyjä varten säädettäisiin erikseen poikkeus SVPL 136 §:n 4 momentin soveltamisesta tiedonvaihtojärjestelyjen kontekstia varten. Traficom ehdottaa siten harkittavaksi, tulisiko myös lausuttavana olevaan hallituksen esitysluonnokseen sisällyttää vastaavanlainen poikkeussäännös suhteessa SVPL 136 §:n 4 momenttiin, jotta varmistettaisiin, että finanssiyhteisöt voisivat DORA-asetuksen 45 artiklan 1 kohdan mukaisesti vaihtaa keskenään myös sellaisia tietoja, joihin sisältyy välitystietoja ja tietoja viestien sisällöstä, silloin kun kyse on finanssiyhteisöjen digitaalisen häiriönsietokyvyn parantamisesta.

Muut mahdolliset huomiot hallituksen esityksestä

Traficom haluaa varmuuden vuoksi nostaa esille, että NIS2-direktiivin kansallista täytäntöönpanoa koskevassa luonnoksessa hallituksen esitykseksi ei säädetä valvovien viranomaisten oikeudesta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja DORA-asetuksen mukaiselle valvovalle viranomaiselle - tai toisinpäin. Samassa yhteydessä on kuitenkin huomioitava, että SVPL 318 §:n 2 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirastolla on salassapitosäännösten ja muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamisen yhteydessä saamansa tai laatimansa asiakirja sekä ilmaista salassa pidettävä tieto Finanssivalvonnalle, jos se on tälle säädettyjen tietoturvasuuteen liittyvien tehtävien hoitamiseksi välttämätöntä. Näin ollen tarvittavat tiedonsaantioikeudet Traficommin ja Finanssivalvonnan välillä vaikuttaisivat ehdotuksen myötä olevan kunnossa. Tästä huolimatta mahdollisesta salassa pidettäviä tietoja koskevasta tiedonvaihdosta Finanssivalvonnan ja muiden NIS2-direktiivin nojalla säädettyä kansallista lainsäädäntöä valvovien viranomaisten välillä ei vaikuttaisi olevan tällä hetkellä ehdotettu erikseen säänneltäväksi.

Heiskanen Jesse
Liikenne- ja viestintävirasto